

КОНСТИТУЦИОНЕН СЪД

Вх. № 281 КДГ
Дата 2 Юни 2021г

До: проф. д.ю.н. Борис Велчев,
Председател на
Конституционния съд на
Република България

Относно: постъпило искане за
становище № 111КД от
29.04.2021 г.

СТАНОВИЩЕ

на доц. д-р Светослав Димов, ръководител Катедра „Генетика“ към Биологически факултет на Софийски университет „Св. Климент Охридски“ и председател на Секция „Генетика“ към Съюза на учените в България

Уважаеми проф. Велчев,

В отговор на постъпилото искане за становище, бих желал да Ви информирам за следното:

1. Тъй като не съм юрист, психолог или медик-психиатър, не мога да изкажа професионално мнение за правните и психически аспекти на поставените в постъпилото запитване въпроси. Смятам, че би било безотговорно от моя страна да се изказвам за тях, тъй като не притежавам необходимата компетентност.

2. Като биолог и генетик мога да разясня какво е биологичното значение на понятието пол, а Вие и Вашите колеги-юристи да прецените дали то ще Ви е от полза при взимане на решенията Ви в качеството Ви на конституционни съдии.

Биологично значение на понятието „пол“

Понятието биологичен пол произлиза от начина на възпроизводство на биологичните организми, които притежават пол (някои растения, гъби и животни, включително и човек). Организмите, които се размножават по полов път, притежават пол в биологичния смисъл на думата. При половия начин на възпроизводство новият индивид може да възникне единствено в резултат на сливане на два различни типа гамети (специализирани полови клетки), които се образуват съответно от индивидите от двата алтернативни пола. При бозайниците и човека тези два пола са женски и мъжки, като индивидите от женски пол могат да образуват само яйцеклетки (единия от двата типа гамети), а индивидите от мъжки пол могат да образуват само сперматозоиди (другия тип гамети). Оттам следва и биологичното определение на понятието „пол“, като според него полът представлява съвкупността от фенотипни признаци (външни

белези (включително и анатомични особености) и физиологични особености и статус), които характеризират индивидите, произвеждащи съответния тип гамети. По отношение на физиологичните особености става дума най-вече за секрецията на хормони, от които зависят както производството на съответния тип гамети за дадения пол чрез насочване на цялото индивидуално развитие в такава посока, че да се развият съответните анатомични особености, но също така и да се произвеждат специфичните хормони за дадения пол при настъпването на полова зрялост. Желанието за размножаване и продължаване на вида, което е основния инстинкт в цялата жива материя на Земята, при бозайниците и човека се определя именно от хормони, които от една страна регулират продуцирането на съответния тип гамети, но от друга влияят върху мозъка по такъв начин, че индивидите от единия пол да изпитват сексуално желание и влечение към индивидите от противоположния пол. Последните от своя страна могат да бъдат изявени в различна степен при различните индивиди, което най-общо, но не единствено, може да бъде предизвикано от някакъв хормонален дисбаланс (променени съотношения в количествата на съответните хормони). Причините за подобен хормонален дисбаланс, водещ до липса на сексуално влечение или алтернативна полова самоидентификация, са комплексни и не са добре изяснени от биологична гледна точка, като има и научни данни, че в някаква степен могат да бъдат и генетично детерминирани, тоест резултат от конкретния генотип (съвкупността от всички гени) на индивида.

София, 6 юни 2021 г.

С уважение: Svetoslav
Gueorguiev
Dimov

/доц. д-р Светослав Димов/

Digitally signed by
Svetoslav Gueorguiev
Dimov
Date: 2021.06.06 20:34:39
+03'00'